

**Budapest Főváros IX. Kerület
Ferencváros Önkormányzata**

Iktató szám: 119/2024.

ELŐTERJESZTÉS
a KÉPVISELŐ-TESTÜLET 2024. május 9.-i
rendes ülésére

Tárgy: **Javaslat Bernovits Vilma emlékmű állítására**

Előterjesztő: **Baranyi Krisztina polgármester**

Készítette: **Polgármesteri Kabinet**
 Humánszolgáltatási Iroda

Előzetesen tárgyalja: **Kulturális, Oktatási, Egyházügyi és Nemzetiségi Bizottság, 2024. május 8.**

Az előterjesztés a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel: **dr. Tóth Tamás s.k.**

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

Rendelet	☐	
Határozat	☐	normatív
	☐	hatósági
	☒	egyéb

A döntéshez egyszerű	☒	
minősített	☐	többség szükséges.

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen	☒
nem	☐

Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható.

**BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET
FERENCVÁROS ÖNKORMÁNYZATA
POLGÁRMESTER**

1092 Budapest, Bakáts tér 14. I. emelet 24.
telefon: 06-1 210-6506 • fax: 06-1 210-6901
e-mail: polgarmester@ferencvaros.hu • www.ferencvaros.hu

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának (a továbbiakban: *Ferencvárosi Önkormányzata*) Kulturális, Oktatási Egyházügyi és Nemzetiségi Bizottsága (a továbbiakban: *KOEN Bizottság*) a KOEN 127/2023. (X.11.) számú határozattal pályázatot hirdetett (1. számú melléklet), mely szerint Ferencváros Önkormányzata méltóképpen kíván megemlékezni a kerület egyik legnagyobb embermentőjéről, a Bokréta utcai Szociális Testvérek Társasága mártír hitoktatójáról, az 1901-ben született Bernovits Vilmárról.

A pályázatok benyújtására 2023. december 20. napjáig volt lehetőség, mely időpontig 5 pályamű érkezett be.

A pályázatokat előzetesen egy, a fenti határozat szerint felkért szakmai zsűri, melynek tagjai Somogyi Hajnalka; Turai Hedvig; Illyés Antal; Mélyi József; valamint Horváth Csaba Árpád 2024. január 9. napján értékelte a 2. számú mellékletben csatolt jegyzőkönyv szerint.

A szakmai zsűri Kálna Dávid és Hartvig Dániel (a továbbiakban: *Pályázók*), „Stigma” című pályaművét (3. számú melléklet) javasolja megvalósításra, míg díjazni javasolja Lieb Roland Ferenc és Rónaszéki Linda „Szürke nővér” című pályaművét 2. helyen.¹ A szakmai zsűri értékelése szerint Kálna Dávid és Hartvig Dániel „*nagyon jól használják a helyszíni adottságokat. A mű a vértanuk emlékére egy drámai szituációt teremt a megnyitott korlással, mindezt minimális beavatkozással érik el. Az alkotás értékét adja, hogy a művet beillesztik a városi szövetbe mégis kiemelik onnan.*”

Helyszín

A Pályázók a pályázati kiírásban megjelölt helyszín vonatkozásában az alábbi javaslatot tették: „*A Gizella sétány fejlesztése kulturálisan és infrastrukturálisan fontos és törvényszerű. Mindazonáltal a pontszerűen megjelölt tervezési területet nem tartjuk alkalmasnak köztéri alkotás elhelyezésére.*” Ennek megfelelően a Tisztelt Képviselő-testület támogatása esetén az emlékmű nem a pályázati kiírásban szereplő helyszínen, hanem annak közelében a Duna mellvédfal vonalában helyezkedne el. A szakbizottság által felkért szakmai zsűri, valamint a Budapest Galéria szakértői a helyszín módosítását támogatják.

Költségvetés

A pályázatban rögzített emlékmű megvalósításának összköltsége a Pályázók költségvetése szerint nettó 11.940.000,- Ft+ÁFA, tehát 15.163.800,- Ft.

A KOEN Bizottság KOEN 31/2024. (III.20.) számú határozatának 2. pontjában a 3421. számú „Kulturális koncepció” megnevezésű költségvetési előirányzaton 25.000.000,- Ft forrást biztosított, így a szükséges fedezet rendelkezésre áll.

¹ A pályaművek hivatali időben megtekinthetők az Alpolgármesteri Titkárságon.

Bernovits Vilma szellemiségének ápolása

A Pályázók javasolják Ferencváros Önkormányzatának „*a hatalom ellen kiállt nőkért való tetszerű megemlékezés további alternatív formáit támogatásokkal és karitatív jelenléttel Bernovits Vilma szellemiségében*”.

A pályázati anyagban található információs polleren lévő QR kód a tervek szerint a Ferencváros honlapra vezet majd, ahol több nyelven olvashatnak Bernovits Vilma életéről. Az önkormányzat ezzel is kiegészítené az emlékművet, de fontosnak tartom, hogy több oldalról közelítsük meg Bernovits Vilma és társai emlékének ápolását, ezért vizsgáljuk, annak lehetőségeit, hogy a jelenlegi pályázati rendszerben milyen módon illeszthetők be az emlékművet kiegészítő programok, pályázatok. (Például: Bernovits Vilmáról elnevezett ifjúsági, irodalmi, történeti, helytörténeti pályázati felhívás, előadások, beszélgetések szervezése a témával kapcsolatos tudományos eredményekkel.) Ennek kidolgozásához emlékmű állításával párhuzamosan megkezdjük a szakmai egyeztetéseket.

Vonatkozó engedélyek/hozzájárulások

A pályázati kiírás szerint a vonatkozó engedélyeket Ferencváros Önkormányzata köteles beszerezni, így a fentiek mellett előzetesen gondoskodtunk az alábbi szakhatósági engedélyek beszerzéséről:

- 2024. március 25. napján történt megkeresésünkre a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Kutatóközpontja tájékoztatott azzal kapcsolatban, hogy nyelvhelyességi szempontból milyen formában helytálló az emlékművön szereplő szöveg megjelenítése, így arra a pályaművet összeállítókkal egyeztetve az alábbi javaslatot teszem:

*„Bernovits Vilma (1901–1944)
keresztény hitoktató, embermentő emlékére,*

akit zsidó embertársainak nyújtott áldozatos segítségéért a nyilasok 1944. december 27-én a Szociális Testvérek Társaságának Bokréta utcai nőotthonából hurcoltak el és lőttek a Dunába.”

- 2024. március 25. napján történt megkeresésünkre a Magyar Tudományos Akadémia Jogi és Igazgatási Főosztálya tájékoztatott, hogy a Filozófiai és Történettudományok Osztálya az adatok hitelességével kapcsolatban jellemzően testületileg dönt, de ezen döntés a jelen előterjesztés összeállításáig nem érkezett meg számunkra.
- 2024. április 10. napján történő megkeresésünkre a Budapest Közút Zrt. azt a tájékoztatást adta, hogy „*a partfalon megvalósuló Bernovits Vilma emlékmű megvalósítása ellen, illetve az emlékmű kivitelezéséhez kapcsolódó kivitelezési munkák ellen fogalomtechnikai szempontból kifogást nem emel*”.
- 2024. április 17. napján történő megkeresésünkre Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztálya tájékoztatott, hogy „*a tervezett emlékmű elhelyezéséhez bármilyen örökségvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatása nem szükséges*”.
- Megkeresésünkre a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. jelen előterjesztés összeállításáig szakhatósági állásfoglalását nem küldte meg, visszajelzést nem tett, de a mű megvalósításához annak elhelyezkedése okán jóváhagyásuk szükséges.

- A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (a továbbiakban: Hatásköri törvény) 109. § szerint művészeti alkotás közterületen történő elhelyezéséhez a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni, így jelen előterjesztés 4. számú melléklete tartalmazza a Budapest Galéria képzőművészeti szakértői állásfoglalását, mely szerint „*a bíráló bizottság a pályázat kiírója által felkért szakértői döntéssel egyetért, az emlékmű felállítását tudomásul veszi*”.
- 2024. május 2. napján kelt, jelen előterjesztés 5. számú mellékletében rögzített VIII/182-4/2024. számú határozat szerint településképi szempontból Ferencváros Önkormányzata a Bernovits Vilma emlékmű elkészítését tudomásul veszi.
- Tekintettel arra, hogy az érintett terület a Főváros tulajdona, így a Fővárosi Közgyűlés április 24. napján hozott egyhangú döntése tárgyában kelt határozat kivonatát jelen előterjesztés 6. számú melléklete tartalmazza, mely szerint a Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy „*hozzájárul ahhoz, hogy Budapest Főváros Önkormányzata tulajdonában álló 37061/9 helyrajzi számú ingatlanon Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata a STIGMA c. köztéri műalkotást elhelyezhesse*”.
- Fentiek mellett 2024. április 11. napján tájékoztattuk a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóságot is az emlékmű részleteivel kapcsolatban.

Döntés

I. helyezett

A helyszín fővárosi területen helyezkedik el, így a Hatásköri törvény 109. § (1) bekezdése szerint a művészeti alkotás közterületen való elhelyezéséről Budapesten fővárosi tulajdonú közterület esetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése dönt, és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról. A Fővárosi Közgyűlés jelen előterjesztés 5. számú mellékletében szereplő döntése értelmében az emlékmű állításának és fenntartásának vonatkozásában Ferencváros Önkormányzata döntését várják a jóváhagyás feltételeként.

Fentiek szerint javaslom a Pályázók által benyújtott, Stigma című pályamű megvalósítását 15.163.800,- Ft összegben, mely összeg tartalmazza az első hellyel járó 1.000.000,- Ft összegű díjazást.

További helyezések

A pályázat második helyezettje kapcsán a pályázati kiírás és jelen előterjesztés 2. számú mellékletében rögzített szakmai vélemény alapján javaslom Lieb Roland Ferenc és Rónaszéki Linda „Szürke nővér” című pályázatát második helyen a pályázatban rögzített 500.000,- Ft-al díjazni, míg a szakmai zsűri javaslatát helybenhagyva harmadik helyezett nem kerülne kihirdetésre.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés szerint döntsön a határozati javaslatban foglaltakról.

Budapest, 2024. május 2.

Baranyi Krisztina h.
polgármester
Reiner Roland s.k.
alpolgármester

Mellékletek:

1. számú melléklet: Eredeti pályázati felhívás
2. számú melléklet: Szakmai zsűri jegyzőkönyve
3. számú melléklet: Kálna Dávid és Hartvig Dániel „Stigma” című pályázata
4. számú melléklet: Budapest Galéria képzőművészeti szakértői állásfoglalása
5. számú melléklet: VIII/182-4/2024. számú településképi határozat
6. számú melléklet: Fővárosi Közgyűlés döntése

Határozati javaslat

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. a Kulturális, Oktatási Egyházügyi és Nemzetiségi Bizottsága KOEN 127/2023. (X.11.) számú határozattal kiírt pályázatot érvényesnek és eredményesnek nyilvánítja.

Határidő: 2024. május 9.
Felelős: Baranyi Krisztina polgármester

2. vállalja a Bernovits Vilma emlékmű felállítását, fenntartását és felújítását.

Határidő: 2024. május 9.
Felelős: Baranyi Krisztina polgármester

3. felkéri a polgármestert, hogy a Magyar Tudományos Akadémia adatok hitelességét igazoló, valamint a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. jóváhagyó véleményét követően a Fővárosi Közgyűlés döntése szerint nyújtsa be a szükséges dokumentumokat Budapest Főváros Önkormányzata felé, egyben kérje, hogy Budapest Főváros Önkormányzata egyoldalú címzett jognyilatkozatban igazolja valamennyi dokumentum együttes meglétét és tartalmuk helyességét.

Határidő: szakvélemények beérkezését követő 30 napon belül
Felelős: Baranyi Krisztina polgármester

4. a pályázók részére alábbi díjakat és megvalósítási költséget állapítja meg, egyben felkéri a Polgármestert a szükséges megállapodások előkészítésére és megkötésére:

Helyezés	Pályázók	Pályamű neve	Díj	Megvalósítás összege
I.	Kálna Dávid és Hartvig Dániel	Stigma	1.000.000,- Ft	15.163.800,- Ft, mely tartalmazza az első hellyel járó nettó 1.000.000,- Ft összegű díjazást
II.	Lieb Roland Ferenc és Rónaszéki Linda	Szürke nővér	500.000,- Ft	-
III.	-	-	-	-

Határidő: I. hely vonatkozásban: Budapest Főváros Önkormányzata egyoldalú címzett jognyilatkozatát követő 30 napon belül
II. hely vonatkozásban: 30 nap

Felelős: Baranyi Krisztina polgármester